

Силабус навчальної дисципліни
ОП «Графічний дизайн»

ШРИФТИ І ТИПОГРАФІКА

Спеціальність: 022 «Дизайн»
Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти: бакалавр.
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Вибіркова навчальна дисципліна.
Курс Семестр	Другий курс. 16 тижнів протягом 4-го семестру.
Семестровий контроль	Екзамен у 4 семестрі.
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 год., з яких 32 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. практичних занять), 58 год. становить самостійна робота здобувача вищої освіти.
Мова викладання	Українська мова.
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Зміст дисципліни розкриває історію та різнофункціональне застосування типографіки в офлайнових і електронних виданнях різного типу, а також на онлайн-сторінках сайтів.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета, завдання)	<p>Мета дисципліни – формування знань, умінь і навичок доцільного й ефективного використання шрифтових засобів у цілому та типографічного шрифту зокрема для професійної діяльності графічного дизайнера.</p> <p>Серед основних завдань дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоїти ключові терміни і поняття шрифтознавства для вправного оперування лексикою у професійній діяльності; - висвітлити загальну ретроспективу шрифту; - представити основні підходи у класифікації шрифтів; - розглянути місце типографіки та її шрифтових засобів у контексті графічного дизайну; - розкрити художньо-технічні властивості типографічного шрифту; - проаналізувати шрифтове оформлення різних видів видань в офлайновій, електронній і онлайн-формі; - ознайомитися з нормативними принципами та прикладними технологіями створення шрифту.
Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення)	Для кращого орієнтування у змісті дисципліни «Шрифти і типографіка» допомагає володіння базовою термінологією та технологіями візуальних комунікацій, зокрема, видавничо-

<p>дисципліни)</p>	<p>поліграфічної галузі та графічного дизайну, що є предметом таких дисциплін, як: «Мистецтво шрифту», «Візуальні комунікації», «Дизайн реклами», «Дизайн реклами в міському середовищі», «Графічні матеріали і техніки», «Дизайн книги», «Макетування та моделювання у графічному дизайні» тощо.</p> <p>Серед компетентностей, яких потребує здобувач для вивчення дисципліни, такі, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел, використовуючи навички володіння інформаційно-комунікаційними технологіями; - уміння збирати й аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію та методику дизайну, фахову термінологію, основи наукових досліджень; - володіння графічними інструментами та сучасними шрифтовими технологіями, прийомами композиційного, стилістичного, кольорового поєднання шрифту з візуальною частиною видання згідно з його типом і стилем, вміння створювати шрифтові композиції для друкованих і електронних форматів видання; - вправне користування спеціалізованим програмним забезпеченням у професійній діяльності.
<p>Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)</p>	<p>Серед професійних компетентностей, які набуває здобувач під час вивчення дисципліни наступні.</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.(ІК).</p> <p>Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (ЗК4).</p> <p>Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області дизайну, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК9).</p> <p>Здатність застосовувати теоретичні знання та навички проектної графіки у професійній діяльності (СК4).</p> <p>Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів графічного дизайну (СК7).</p> <p>Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності з графічного дизайну (СК10).</p>

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області графічного дизайну та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях (ПРН1).</p> <p>Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію графічного дизайну, основи наукових досліджень (ПРН3).</p> <p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень (ПРН4).</p> <p>Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію (ПРН8).</p> <p>Створювати об'єкти графічного дизайну засобами проектно-графічного моделювання (ПРН9).</p> <p>Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів графічного дизайну в комунікативному просторі (ПРН10)</p> <p>Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну (ПРН13).</p> <p>Користуватися сучасним загальним та спеціалізованим програмним забезпеченням у професійній діяльності з графічного дизайну, вивчати та застосовувати новітні технології у створенні сучасного дизайн-продукту (ПРН17).</p>			
<p>Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)</p>	<p>Розподіл балів з дисципліни:</p> <p>5 семестр:</p>			
<p>Практичні заняття і самостійна робота</p>		<p>Екзам ен</p>	<p>Сума</p>	
<p>обов'язкова кількість балів</p>	<p>40</p>			
<p>максимальна кількість балів</p>	<p>60</p>			
<p>у тому числі:</p>				
<p>Змістовний розділ 1</p>	<p>Змістовний розділ 2</p>			
<p>T1-5</p>	<p>T6-10</p>			
<p>5×6 балів=30</p>	<p>5×6 балів=30</p>			<p>40</p>
<p>Методи оцінювання результатів навчання: МО2 – усне або письмове опитування МО3 - колоквиум, МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист практичних робіт; МО1 – екзамен</p> <p>Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.</p> <p>Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про систему забезпечення якості вищої освіти НАКККіМ за такими рівнями та критеріями:</p>				

	90-100, A, відмінно	- здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді; - самостійно розкриває власні здібності
	82-89, B, дуже добре	- здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях; - самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	74-81, C, добре	- здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом; - самостійно застосовувати її на практиці; - контролювати власну діяльність; - виправляти помилки, з поміж яких є суттєві; - добирати аргументи для підтвердження думок
	64-73, D, задовільно	- здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу; - виявляє знання і розуміння основних положень; - за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал; - виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих
	60-63, E, достатньо	- здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
	35-59, FX, незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	1-34, F, незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Знання, уміння та навички, отримані під час вивчення дисципліни, застосовуватимуться в різних напрямках професійної діяльності графічного дизайнера, наприклад, видавничо-поліграфічному, застосовуючи доцільний добір шрифтової типографіки відповідно до видів видань за цільовим призначенням і видів оформлення упаковок, типів текстів за функціями та ін.; рекламному, використовуючи типографіку та рисований шрифт як єдиний художній образ рекламного повідомлення відповідно до конкретної цільової аудиторії; вебдизайну, дотримуючись специфіки сприйняття відцифрованого тексту на екрані тощо.	
Навчальна логістика	Зміст дисципліни Змістовний розділ 1 Вступ. Тема 1. Місце дисципліни «Шрифти і типографіка» в дисциплінарному комплексі підготовки майбутнього графічного дизайнера. Структура й основний зміст дисципліни. Тема 2. Шрифт як семіотична система: культурознавчий і архітектонічний аспекти. Тема 3. Типологія шрифтів на сучасному етапі розвитку шрифтознавства та теорії графічного дизайну. Тема 4. Історіографічні та національні метаморфози шрифту: додрукарський період.	

	<p>Тема 5. Історіографічні та національні метаморфози шрифту: друкарський період. Змістовний розділ 2. Тема 6. Історіографічні та національні метаморфози шрифту: цифровий період. Тема 7. Образні властивості шрифту. Тема 8. Типографічний шрифт окремих груп і «сімейств» у дизайні видань різних видів за цільовим призначенням. Тема 9. Технології створення типографського шрифту. Тема 10. Сучасний український шрифт. Види занять Практичне заняття, самостійна робота. Методи навчання МН1 – вербальний метод (тематичне заняття, дискусія, опитування тощо), МН2 – практичний метод (практичні завдання); МН3 – наочний метод (демонстрація зображень і відео на матеріальних і відцифрованих носіях); МН4 – самостійна робота з науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, відеоуроками, шрифтовими е-ресурсами (добір тематичних зображень, відео і їх коментування; тезування, анотування, реферування); МН5 – інформаційні методи комп'ютерних технологій (вебресурси, електронні редактори тощо); МН6 – проблемний метод: дослідження конкретної теми (реферат, тези, стаття); МН7 – проєктний метод: моделювання дизайнерської концепції (навчальний дизайн-проєкт); МН8 – безпосередній і дистанційний. Форми навчання практичні заняття, самостійна робота.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ</p>	<p>Рекомендована література та інформаційні ресурси Література 1. Андрієнко В. С. Шрифтологія сьогодні і вчора : підручник. Київ, 2003. 2. Кириченко М. А. Основи образотворчої граматики : навч. посіб., 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа, 2002. 190 с. 3. Ковалишин Г. М. Конспект лекцій з курсу «Комп'ютерна типографіка». Львів: УАД, 2001. 4. Куленко М. Я. Графіка шрифту : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2004. 192 с. 5. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник., 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Кондор, 2007. 492 с. 6. Лесняк В. Акцидентний шрифт : навч. посіб. Харків : Колорит, 2004. 140 с. 7. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту : підручник. Київ : Грамота, 2007. 208 с. 8. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту : конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ : Інститут журналістики, 2005. 106 с.</p>

	<p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: http://library.nakkkim.edu.ua 2. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua 3. Ефимов В. Каталоги шрифтов: историческая перспектива // Полиграфия, 1995. № 3. URL: http://www.paratype.ru/e-zine/issue02/typecat.htm. – Название с экрана. 4. Національна історична бібліотека України. URL: www.nibu.kiev.ua 5. Linotype : website. URL: www.linotypelibrary.com. 6. Type.org.ua : вебсайт. URL: http://free.type.org.ua/foglihtenno06/
<p>Локація та матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальний процес потребує використання комп'ютерних класів.</p> <p>В аудиторіях 203, 208 навчального корпусу №7 облаштовано комп'ютерні класи, на комп'ютерах встановлено комп'ютерні програми графічного дизайну: Photoshop, Adobe Illustrator CC. Наукова бібліотека академії забезпечує умови для підготовки до занять.</p>
<p>Кафедра</p>	<p>графічного дизайну (аудиторія 201 в корпусі №7).</p>
<p>Інститут</p>	<p>Інститут дизайну та реклами.</p>
<p>Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)</p>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="flex: 1;"> <p>Ростислав Всеволодович Бобренко, канд. пед. наук., доц. каф. графічного дизайну.</p> </div> </div>
<p>Оригінальність навчальної дисципліни (при наявності). Політика академічної доброчесності</p>	<p>Навчально-методичне забезпечення, змістовне наповнення силабуса до навчальної дисципліни «Шрифти і типографіка» розроблене Р.В. Бобренком.</p> <p>Учасники навчального процесу зобов'язані дотримуватись політики доброчесності.</p>
<p>Лінк на дисципліну</p>	<p>https://classroom.google.com</p>